

Temaplan for Havhesten 2018-19

Tanker, arbeidsmetoder og pedagogisk profil.

Felles del av årsplaner finner dere på hjemmesiden ekrekroken.no

Felles kommunalt fokus for barnehagene er:

- Arbeidet med forebygging av mobbing.
- Lekens betydning for barns utvikling.
- Realfag - undring og glede knyttet til matematikk og naturfag.

Reggio Emilia

Reggio Emilia filosofien står for en pedagogisk arbeidsmåte som har sin forankring i en humanistisk livsholdning som bygger på en sterk tro på menneskets muligheter, en dyp respekt for barnet og en overbevisning om at alle barn fødes rike og intelligente, med en sterk iboende trang til å utforske verden.

Reggio Emilia er ikke et fastlagt pedagogisk opplegg som man kan overta, men man kan la seg inspirere av tankene og filosofien, for så å utvikle sin egen pedagogiske plattform. Denne filosofien formuleres som "å stimulere til kunnskap ved å anspore barna til selv å oppdage mulighetene til forandring". Dette skjer ved at alle sansene, fornuften, fantasien og kreativiteten oppøves ved stadig stimulering.

"Det man hører glemmer man,
det man ser husker man,
det man gjør forstår man"
(Loris Malaguzzi)

Vi ønsker å tilrettelegge for best mulig utvikling ved å la barnet få utforske og tolke omgivelsene rundt seg. Vi voksne må være i en nær dialog og samhandling med barnet. Det er viktig å holde barnets spørsmål, tanker og teorier levende, samtidig som vi studerer måten barnet leter etter svar og skaper mening i verden på. Dokumentasjon er svært viktig. Spesielt fordi vi voksne, sammen med barna, kan bruke denne dokumentasjonen til å reflektere over oppdagelser, erfaringer, videre læring og løsninger. Dokumentasjoner er også synlige for foreldre slik at de kan følge opp arbeidsprosessene barna gjennomgår.

Tre pedagoger som påvirker barnet:

DE VOKSNE- DE ANDRE BARNA- DET FYSISKE MILJØ

Reggio Emilia tankene er et arbeidsredskap på Havhesten og vi setter filosofien ut i livet gjennom:

- Fokus på demokrati og delaktighet
- Vi ønsker og prøver at ta utgangspunkt i barnas ressurser og kompetanse og bygger videre på de
- Vi arbeider ut fra barnas funderinger og søken etter stadig ny kunnskap
- Vi tenker tverrfaglig i arbeidet vårt
- Vi er opptatt av de estetiske fagene og betydningen de har for barnas utvikling av kreativitet, dannelselse og selvverd
- Vi har et gjennomtenkt leke- og opplevelse miljø som stimulerer sansene

- Barna har stor medvirkning i sin hverdag
- Dokumentasjon av barnas prosesser og opplevelser
- Refleksjon sammen med barna, foreldre og de andre i personalet
- Prosessuelt fokus
- Prosjektarbeid i større eller mindre grupper med utgangspunkt i barnas utspill eller fasinasjoner.

Fantasi, fasinasjon og fordypelse

Vi ønsker å ta utgangspunkt i FANTASIENS verden og herigjennom implementere rammeplanens 7 fagområder og de kommunale satsningsområder. Vi har et ønske om å styrke barnas fantasi. I leken som i de skapende aktiviteter for derigjennom å legge til rette for oppbygging av barnas selvverd og selv tillid. Det er i samfunnet stort fokus på viktigheten av en sunn psyke og det å mestre sitt liv og takle motgang – livsmestring. Gjennom å rette fokus på barnets iboende kompetanse ønsker vi å jobbe med å styrke barnet.

Prosjekt arbeide

Barnas innspill kan fører oss i forskjellige retninger. Vi kommer til og jobbe med ulike prosjekter. Målet med prosjektene er at barna får stadig økt kunnskap om det de gjør, lytte til andres hypoteser, de lærer seg både å samarbeid med andre og noe om seg selv. Tema for prosjektarbeid bestemmes ikke lang tid på forhånd. Det tas utgangspunkt i barnas interesse, i hendelser som skjer rundt dem/med dem, i dagligliv og i den store verden. Prosjektet er ferdig når barna kjenner seg ferdige med det. Varighet av et prosjekt kan være alt fra to timer til to år. Ett prosjekt kan lede til nye.

Pedagogisk dokumentasjon handler om å se og begripe hva som foregår i det pedagogiske arbeidet og hva barnet er i stand til, uten at man har fastlagt rammer i form av forventninger og normer. Pedagogisk dokumentasjon er en visualiseringsprosess og kan være: notater, lyd/videoopptak, foto, noe barna har tegnet eller laget i kreative prosesser.

Dette er en arbeidsmåte der den overordnede pedagogiske tanken er å la barnas ideer, interesser, tanker og nysgjerrighet vise vei for læring. Fremdriften i prosjektet blir til i en vekselvirkning mellom barnets spor og den voksnes blikk for barnet. Det er viktig å holde barnets spørsmål, hypoteser og teorier levende, samtidig som man studerer måten barnet leter etter svar og skaper mening i verden på.

Vi vil også implementere fantasien i de tilbakevendende temaene: årstidene, realfag, lekens mangfoldighet, språkstimulering og arbeide med det sosiale samspill.

ÅRSTIDENE

Vi ønsker å gi barna en forståelse av skiftet i naturen og gode natur opplevelser. Det ønsker vi å få til ved å :

- Vi vil synliggjøre de forskjellige årstidens særhet.
- Vi vil snakke om været i samling, observere temperaturskift.
- Vi vil synge og lære sanger om naturen og årstidene
- Gi barna mestringsopplevelser i møtet med naturen

- Bruke musikk
 - Gjennom sansemessige erfaringer, se, kjenne, lukte, lytte og smake
 - Bruke formingsaktiviteter til å få frem spennende uttrykk og styrke kreativiteten.
- Hente inn materiale fra naturens skattkammer. Synliggjøre årstiden på avdelingen.
- Ha gode opplevelse sammen på lekeplassen og på tur
 - Motoriske utfoldelser i naturen.
 - Fuglemat på vinteren og dyr ellers i naturen
 - Jobbe med de fire elementer ild, luft, vann og jord.
 - Kreative uttrykk
 - Lage mat ute og lære litt om påkledning, merke sesongskift på egen kropp
 - Miljøvern/bevissthet omkring gjenbruk/bæredyktighet.
 - Oppfordre til erfaringer, opplevelser, spørsmål, utforsking, satsing, undring og mestring i tett samarbeid med aktive voksne.

Barn har en naturlig interesse i verden rundt dem. I naturen får de erfaring med tre, stein, vann, sand, leire og andre naturlige materialer. Barn tester, får erfaringer, opplever, utforsker, prøver noe nytt, satses, undersøker, ser, finner ut og mestrer. Vi vil til rette for dette gjennom et stadig fokus på voksenrollens viktighet i «speile, utfordre, støtte prosessen».

Barns lek i naturen danner et godt grunnlag for den senere utviklingen av matematiske kunnskaper.

Kunnskap om tyngdekraften, geometriske figurer, følelse av tid, kunnskap om ulike materialer, tall, vekt, orden og systemer lært gjennom erfaring og testing. Natur opplevelser er også en perfekt arena for kjennskap til ulike planter, insekter og andre dyr og realfag. Utforske det ukjente og lag fantasien få fritt spill.

REALFAG- undring, utforskning og eksperimentering

Matematikk og naturfag

Vi ønsker å støtte barns undring og utforskning og legge til rette for at Havhesten skal være et sted med grobunn for eksperimentering og mange spørsmål. Vi vil støtte opp om barns nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaget dekker også kunnskap om før matematiske begreper og naturfag og med utgangspunkt i det vil legge til rette for gode opplevelser med tall, former, mengder, størrelser, ulikheter, vekt, sanser, mm. Barna og voksne skal få undre seg sammen, utforske og prøve å finne forklaringer eller teste sine hypoteser.

På Havhesten vil vi legge til rette for arbeidet med realfag gjennom:

- Fokus på før matematiske begreper i hverdagen og på tur
- God benevning
- Gode voksenmodeller som undre seg med barna
- Legge til rette for spørsmål, utforskning og eksperimentering
- Bruke sang, lek, spill, rim og remser og eventyr
- Hverdagssituasjoner for å synliggjøre begreper
- Formingsaktiviteter
- Bruk av naturen

ARBEID MED SOSIAL KOMPETANSE FOR Å FOREBYGGE MOBBING OG STYRKE BARNAS SAMSPILLSKOMPETANSE.

Sosiale kompetanser utvikles gjennom fellesskaper og relasjoner med og i samspill med

andre, gjennom de opplevelser og utfordringer vi sammen møter og skaper. Vi vil jobbe med styrking av sosial kompetanse og samspill: i samling, ved konfliktløsning, lek og i alle daglige situasjoner.

Barn på havhesten skal oppleve å ha en god venn eller flere og selv være en god venn. De skal erfare å ha og få lekekamerater og selv være en attraktiv lekepartner med god kunnskap om hvordan man får og opprettholder vennskap.

Vi ønsker å være oppmerksomme, tilstedeværende og holdnings beviste voksne i arbeidet vårt. For å sikre en stadig utvikling må det foregå en stadig evaluering av praksis og en stadig refleksjon over erfaringene barna får. Dette gjør vi kontinuerlig og ukentlig på våre avd.møter.

Vi ønsker at barna skal kunne ta og opprettholde positiv kontakt med andre.

- Utvikle positiv holdning til egen læring
- Kunne ta en rolle og se en sak fra flere synsvinkler
- Kunne samarbeide med andre, ta hensyn til og vise omsorg for andre.
- Utvikle et godt muntlig språk
- Kunne kommunisere effektivt på ulike plan.
- Utvikle et godt selvbilde så det kjenner sine egne grenser og kan vise respekt for andres.
- Vi vil etterstrebe et godt samspill i et miljø kjennetegnet av fellesskap, nærhet, innlevelse, anerkjennelse og respekt for enkeltbarnet i tråd med vår målsetting og barnesyn.

Vi vil sette fokus på følelser, prate om hva følelser er, hvilke vi har og hva som skal til for å bringe dem frem.

Synliggjøre forskjellige ansiktsuttrykk og gi barna et begynnende emosjonelt språk.

- Hjelp og oppfordre barna til å finne løsninger selv.
- Bruke rollespill for å eksemplifisere hendelser.
- Vi vil ha en avdeling hvor vi fokuserer på det positive, på muligheter og hvor vi har det gøy og tenker på hverandres beste og synliggjør det.

- Sosialt kompetente barn har lettere for å få venner, har et bedre utgangspunkt for å håndtere mobbeadferd og fungerer bedre individuelt og i gruppe.

Blir man som barn møtt positivt er det med til å danne barnets indre forestilling om hvem man er. Omvendt hvis man ofte møttes negativt, så bidrar denne følelsen til ens forestilling om hvem man er som person. At møte barn for det de er, ikke det de gjør.

Vi skal hjelpe barn i prosessen med å forstå seg selv innefra og andre utenifra.

På Havhesten vil vi legge til rette for arbeidet med sosial kompetanse:

- Arbeide med respekt, likeverd og vennskap
- Ord til handling
- Øve på og gi barn gode konfliktløsnings strategier
- Inklusjon
- Arbeide med trygghet, tillit og ansvar
- Inn toning mot barnas alder og forutsetninger
- Bruke alle daglige situasjoner for å fremme sosial kompetanse

- Drama
- Empati
- Arbeide med positive sosiale relasjoner, regulering av følelser, tolke andres signaler
- Vennskap

Fokus på psykisk helse gjennom å arbeide fokusert med følelser og uttrykk.

LEKENS BETYDNING FOR BARNES UTVIKLING

Barns lek er fundamental for en sund personlighetsutvikling. Når barn leker, finner de ut av noe om hvem de er.

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen. Lek er glede, begeistring og fantasi. Lek er å bestemme selv, lek er å være tilstede, lek gjør sosial og skaper relasjoner. Lek utvikler kreativitet, språk og organiseringsevne. Lek utvikler forståelse for andre og seg selv og den utvikler samarbeidsevne.

I leken oppøver barnet ferdigheter, bl.a. ferdigheter til at inngå i sosiale relasjoner. Gjennom leken trenes og utvikles tenkning, hukommelse, evnen til at forstå sammenhenger, til at lære at adskille virkelighet og fantasi.

I leken bearbeides opplevelser fra virkelighetens verden og ferdigheter erverves motorisk, språklig og intellektuelt.

Alle de 7 fagområder er representert når barn leker.

Barnet lærer seg selv å kjenne og ta hensyn til andre i lek. Leken stimulerer til estetiske uttrykk, avspeiler etiske opplevelse og stimulerer læring og utvikling. Den foregår oftest i samspill med andre og utvikler barnets identitet og selvfølelse.

Vi voksne må verdsette leken, kunne sette oss inn i den og vise positive holdninger og anerkjennelse i forhold til den. Vi må være lydhøre, engasjerte og ha følelsesmessig kompetanse, ikke kontrollere og bestemme. Vi må tørre og legge læringsfokus litt vekk og se leken for det den er og det gjør.

De voksne må også kunne hjelpe til med at få leken i gang og gå inn i leken som deltager og inspirator. Vi må gi utviklende innspill til leken.

Av og til må vi bryte inn/delta i leken for at veilede og støtte.

Vi jobber kontinuerlig med å styrke og utvikle voksenrollen i alt samvær med barna.

De voksne må være tilstedeværende og kjenne til metoder for å styrke og utvikle leken.

Det må være et inspirerende miljø og lekende kunnskapsrike mennesker i det.

Avdelingen er åpen og oversiktlig, leker og materiell er lett tilgjengelig for barna for å inspirere til lek og aktiviteter. Rommene skal skape lyst til lek, lyst til kreativitet og å bruke fantasien. De flytt bare reolene gjør det mulig å skjerme og ivareta barns lek. For at leken skal blomstre trenger barna tid, plass, og noe å leke med.

Barn liker vakre, rare, mystiske, historiske og magiske ting som får tankene på gli - hva er den til, hvem er det sin, hvor har tingen vært, hva kan den brukes til?

Man kan inspirere barnas fantasi ved og tilføye ting til avdelingen, i samlingsstund, til formingsarbeid, fortelle om, på utstillinger eller henge noe i taket for å skape spennende rom. Disse magiske ting kan få fart på fantasien, språket og inspirere til lek.

Fortellinger

Ved å bruke fortellinger ønsker vi å inspirere barna til videre lek. Barna bærer med seg sine egne fortellinger, vi lager nye sammen, samtidig som vi voksne byr på kulturens og litteraturens fortellinger. Voksne kan også gi impulser til rolleleken gjennom ulike

fortellinger. De kan fortelle gjennom til eksempel å lage *bordteater* med figurer og bruker konkrete gjenstander. Slik viser vi for barna hvordan man kan «oversette» en fortelling til en lek. Barna og voksne kan i fellesskap skape roller, handling, rom og tid, kostymer, rekvisita, spenning og tempo til leken.

Vi skal introdusere barna for spennende leker og fortellinger, som vi selv også deltar aktivt i. Ved å ta fantasi og fortellinger, språket, kreativiteten og barns interesser i bruk, skal vi skape en spennende, pirrende og morsom hverdag for barna, hvor lek har en sentral rolle.

På Havhesten vil vi legge til rette for den gode leken ved at sørge for:

- Godt lekemiljø med variert inspirasjon
- Mye tid til selvbestemt lek
- Støttende, tilstedeværende voksne med gode kunnskaper om lek og relasjon
- Styrke og følge opp barnas initiativ
- Lekegrupper
- Prioritering av lek og utvikling av lekekompetanse
- Godt psykososialt miljø
- Anerkjennelse

Barns medvirkning er nedfelt i FNs barnekonvensjon og i lov om barnehager §3. Medvirkning rommer mere enn medbestemmelse. Alle barn har rett til å erfare at deres stemme blir tatt på alvor og at de har innvirkning og innflytelse på fellesskapet. De skal ha ytringsfrihet og samtlige uttrykk skal bekreftes og tas på alvor. De voksne skal motivere til medvirkning i det daglige livet i barnehagen.

HUSK! I leken kan alle fly!

SPRÅKUTVIKLING OG SPRÅKSTIMULERING

Språk jobber vi kontinuerlig med gjennom hele året, hvert år.

Vi vil jobbe for at alle skal mestre språket så de kan uttrykke seg allsidig når de forlater barnehagen. EVENTYR er et allsidig utgangspunkt for å arbeide med språk i alle former og ved utstrakt bruk av konkrete og visuelle hjelpemidler vil vi sikre en bred forståelse på tvers av alder.

På Havhesten ønsker vi å legge til rette for dette gjennom:

- BEVISTE VOKSNE i hverdagssamtaler.
- Høytlesning hver dag
- Språkstimulering gjennom daglige, naturlige aktiviteter.
- En til en samtaler og felles fokus.
- Stifte bekjentskap med forskjellige former for uttrykk.
- Være gode språkmodeller for barnegruppen.
- La barna møte forskjellige symboler og respondere på deres initiativ når det gjelder interessen for tall, mengder og bokstaver.
- Skriftlige, muntlige og musiske overføringer i et kulturelt perspektiv.
- Ha gode bøker med spennende bilder på avdelingen
- Dokumentere praksis.
- Skape et godt miljø for samtale gjennom å ha god tid, lytte og plass.

- Vi vil bruke fortelling i forkant, gjenkalling etter endt praksis.
- Barna skal gradvis få mot og selvtillit til å stå frem i en gruppe.
- Lære sangleker, nye og gamle. Synge, lære rim og regler.
- Bruke språkstimulerende materiell.
- Finne nye spennende forfattere som kan gi nytt liv til barnekulturen
- Eventyr, rim eller remser vi fordyper oss i og forteller ved hjelp av drama, teater, forming og bøker. Alle eventyr vil stå i forhold til alder. Fortelling er en naturlig del av språkarbeidet på avdelingen.
- Språkgruppe
- Drama, dukketeater, rim, remser, musikk, sangleker